

درسنامه مراقبت تفصیلی نوزادان

www.ketab.ir

اداره سلامت نوزادان
انجمن پزشکان نوزادان ایران
۱۳۹۵

درسنامه مراقبت تنفسی نوزادان

عنوان کتاب: درسنامه مراقبت تنفسی نوزادان

نویسندگان: دکتر پریسا محقق با همکاری پزشکان و پرستاران نوزادان

نویسنده مسئول: دکتر پریسا محقق

ویراستار: دکتر عباس حبیب الهی

ناشر: شرکت ایده پردازان فن و هنر

صفحه آرایی: شرکت ایده پردازان فن و هنر

شمارگان: ۰۰۰ نسخه

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۵

چاپ، صحافی و لیتوگرافی: ایده پردازان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۵۵۹-۶۱-۹ ISBN: 978-964-2559-61-9

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به
اداره سلامت نوزادان و انجمن پزشکان نوزادان ایران می باشد

سرشناس: محقق، پریسا، ۱۳۴۱ -

عنوان و نام پدیدآور: درسنامه مراقبت تنفسی نوزادان / نویسندگان

پریسا محقق، با همکاری پزشکان و پرستاران

نوزادان، ویراستار عباس حبیب الهی؛ [برای] اداره

سلامت نوزادان، انجمن پزشکان نوزادان ایران.

مشخصات نشر: تهران شرکت ایده پردازان فن و هنر، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۲۲۴ ص. سوز (بخشی رنگی)، جدول (بخشی

رنگی)، نمودار (بخشی رنگی)، ۲۲ × ۲۹ س.م.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۵۵۹-۶۱-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: تنفس درمانی برای نوزادان

موضوع: Respiratory therapy for Newborn infants

موضوع: مراقبت های ویژه تنفسی

موضوع: Respiratory Intensive Care

شناسه افزوده: حبیب الهی، عباس، ویراستار

شناسه افزوده: ایران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت نوزادان

شناسه افزوده: انجمن پزشکان نوزادان ایران

رده بندی کنگره: RJ۳۱۲/م۳د۴.۱۳۹۵

رده بندی دیویی: ۶۱۸/۹۲۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۳۹۱۰۰

تهیه کنندگان در سنامه مراقبت تنفسی نوزادان

نویسنده مسئول: دکتر پریسا محقق، فوق تخصص نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی ایران

با همکاری (به ترتیب حروف الفبا)

- ارمی آتیلا: کارشناس پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- اسکندری زهرا: کارشناس رشد پرستاری، اداره سلامت نوزادان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- افجه سید ابوالفضل: فوق تخصص نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
- اکرمی فروزان: دکتری تخصصی پژوهش، مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
- بسک آبادی حسن: فوق تخصص نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی مشهد
- جدیری بهزاد: فوق تخصص نوزادان
- جنت دوست عبدالله: فوق تخصص نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی تبریز
- حبیب الهی عباس: فوق تخصص نوزادان، اداره سلامت نوزادان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- حیدرزاده محمد: فوق تخصص نوزادان، اداره سلامت نوزادان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- دیره عصمت: فوق تخصص نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- رضوانیان حمید: فوق تخصص نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- صادق نیا علی رضا: فوق تخصص نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
- صادقی مقدم پروانه: فوق تخصص نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی قم
- فلاحی مینو: فوق تخصص نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
- کشاکی ماندانا: فوق تخصص نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی ایران
- نریمان شاهین: فوق تخصص نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی تهران
- نم نباتی محبوبه: دکترای پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
- نیک نفس نیکو: فوق تخصص نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی تهران
- هاشمی زهرا: فوق تخصص نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

سایر همکاران:

- رشیدی جزنی نسرين: کارشناس مامایی، اداره سلامت نوزادان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- لرنژاد حمیدرضا: متخصص کودکان، اداره سلامت نوزادان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- مطلق محمد اسماعیل: متخصص کودکان، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- شریعت مامک: متخصص سلامت مادر و کودک، دانشگاه علوم پزشکی تهران
- نیری فاطمه سادات: فوق تخصص نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی تهران
- اسدی محمد سام: مؤسسه فرهنگی هنری وینا رسانه
- سعیدی شهاب الدین: مؤسسه فرهنگی هنری وینا رسانه
- چوپان مرجان: مؤسسه فرهنگی هنری وینا رسانه
- چوپان مینو: مؤسسه فرهنگی هنری وینا رسانه
- مرکز تحقیقات مادر، جنین و نوزاد: دانشگاه علوم پزشکی تهران

فهرست درس‌ها

- ۱ درس ۱ اصول فیزیولوژی و مکانیک ریه
- ۲ درس ۲ ارزیابی بالینی و کمک تشخیصی نوزاد مبتلا به دیسترس تنفسی
- ۳ درس ۳ درمان با اکسیژن
- ۴ درس ۴ حمایت تنفسی غیر تهاجمی
- ۵ درس ۵ سندرم دیسترس تنفسی
- ۶ درس ۶ درمان با سورفاکتانت
- ۷ درس ۷ تهویه با فشار مثبت
- ۸ درس ۸ مدهای مختلف تهویه

استراتژی‌های تهویه در بیماری‌ها

۱۲۱

درس ۹

مراقبت‌های پرستاری در نوزاد زیر تهویه مکانیکی

۱۲۲

درس ۱۰

درمان‌های حمایتی

۱۵۹

درس ۱۱

عوارض ناشی از تهویه مکانیکی

۱۲۳

درس ۱۲

حمایت از سیستم عصبی-تکاملی

۱۸۳

درس ۱۳

ترخیص و پیگیری

۱۹۳

درس ۱۴

ملاحظات اخلاقی و مراقبت‌های حمایتی

۲۰۱

درس ۱۵

پیش درآمد

شایع‌ترین علت بستری نوزادان در بخش‌های مراقبت ویژه، مشکلات تنفسی است. مدیریت صحیح این مشکلات به نوزاد کمک می‌کند تا دوره بحرانی گذر از زندگی داخل رحمی به خارج رحمی را به خوبی طی نموده بتواند تنفس خودبخودی داشته، تهویه ریه‌ها را انجام داده اکسیژن رسانی بافت‌ها را تأمین نماید. از طرف دیگر در معرض کمبود یا عوارض درازمدت اکسیژن درمانی قرار نگرفته و ریه‌ها دچار صدمات جدی نشده باشد. دستیابی به این امر نیازمند دانش و مهارت کافی و استفاده از وسایل تهیه مک یک پیشرفته دارد.

با توجه به افزایش دانش و ورود فناوری‌های نوین در زمینه مراقبت تنفسی، نیاز به افزایش مهارت‌های مراقبان نوزادان احساس می‌شود. به همین دلیل از سال ۱۳۹۰ گروهی از مدیران فوق تخصص نوزادان دانشگاه‌های کشور با همکاری اداره سلامت نوزادان با تشکیل جلساتی، سعی در راه‌اندازی راهکارهای بالینی در زمینه مراقبت تنفسی نمودند. در این راستا اولین کارگاه تربیت مربیان با حضور دکتر آشوک دراری و همکاران از کشور هندوستان برگزار شد و پس از آن با توجه به عدم دسترسی به منابع مکتوب به زبان فارسی در زمینه مراقبت‌های تنفسی، گروهی از همکاران وظیفه تألیف درسنامه مراقبت تنفسی نوزادان را به عهده گرفتند. همچنین برای بهبود برنامه آموزش مراقبت تنفسی، تلاش شد تا فیلم‌هایی در زمینه‌های اکسیژن درمانی، تهویه غیرتهاجمی و سایر مسائل مرتبط به مشکلات تنفسی در بخش‌های مراقبت ویژه نوزادان و با کمک وسایل موجود در بازار ایران تهیه گردند تا به شکل کاربردی‌تری چگونگی استفاده از وسایل درمانی را نشان دهند.

سرآخر با توجه به رویکردهای نوین در زمینه ابزارهای کمک آموزشی، سعی شده است تا کل مطالب آموزشی تهیه شده به شکل چندرسانه‌ای در دسترس قرار گیرد تا همکاران بتوانند حتی در بیمارستان یا در حین ارائه خدمت از مطالب تهیه شده استفاده نمایند.

تهیه این مجموعه بدون همکاری نویسندگان فصل‌های متعدد درسنامه، ویراستاری دقیق آقای دکتر عباس حبیب‌اللهی، فیلم‌برداری و تهیه فیلم‌های آموزشی توسط آقای محمدمسام اسدی و همکاران، و تبدیل آن به نرم‌افزار چندرسانه‌ای در شرکت پردازش گسترش فجر و کمک‌های بی‌دریغ مدیرکل دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس، آقای دکتر محمد اسماعیل مطلق و رئیس اداره سلامت نوزادان، آقای دکتر محمد حیدرزاده و همکاران به‌خصوص سرکار خانم نسرين رشیدی جزئی میسر نمی‌شد. امید است این مجموعه نقش کوچکی در ارتقای سلامت نوزادان بیمار و بستری در بخش‌های مراقبت ویژه نوزادان داشته باشد.

دکتر پریسا محقق

نویسنده مسئول درسنامه